

زیر و بم قانون جدید چک

را حله شعبانی - براساس قانون جدید صدور، انتقال یا دریافت چک با تغییرات تازه و گسترده‌ای مواجه خواهد شد؛ مثلاً وقتی می‌خواهند چک را صادر کنند، علاوه بر این که در برگ چک اطلاعات گیرنده، بابت چه کار یا کالایی و به چه تاریخ سررسیدی درج می‌شود، باید دقیقاً همان مندرجات روی برگ چک را از طریق اپلیکیشن تلفن همراه یا اینترنت بانک همان بانکی که در آن حساب جاری دارند و دسته‌چک را از آن گرفته‌اند، وارد کنند. وقتی قرار باشد اطلاعات برگ چک در سامانه بانک عامل ثبت شود، ضرورت دارد که سامانه بانک مد نظر هم که به سامانه صیاد بانک مرکزی متصل است، اجازه صدور چک را به فرد صادر کننده چک بدهد. حال شاید برای شما هم جالب باشد بدانید چرا این ساز و کار را اعمال کرده‌اند. به دلیل تغییر در مجوز صدور چک در قانون جدید! این تفاوت که از تاریخ دریافت دسته چک، سررسید چک‌ها نباید بیش از ۳ سال باشد. تفاوت دیگر این است که برای هر فرد یک سقف اعتباری در نظر گرفته می‌شود تا جمع چک‌هایی که صادر می‌شود از سقف اعتباری فرد صادر کننده چک بیشتر نشود.

چگونگی تعیین سقف اعتبار

سقف اعتباری براساس مولفه‌هایی چون وضعیت معیشتی فرد صادر کننده چک، حقوق و مزایای دریافتی و اموال و دارایی‌های او تعیین خواهد شد. به این ترتیب، اگر فردی دارای سقف اعتباری ۲ میلیارد تومان باشد، مجموع چک‌های صادر شده نباید از این سقف عبور کند و در صورتی که بیش از این مبلغ چک صادر شود، سامانه بانک اجازه آن را نخواهد داد. علاوه بر این آخرین تاریخ سررسید چک هم نمی‌تواند از ۳ سال بیشتر باشد؛ یعنی منظور از سقف اعتباری هر فرد، ارزش ریالی چک‌های صادر شده پاس نشده اوست. اگر فردی در همان برگ نخست‌اولی که صادر می‌کند، مبلغ چکش ۲ میلیارد تومان باشد، دیگر اجازه صدور برگ چک جدید را تا زمان پاس شدن برگ نخست نخواهد داشت.

وضعیت افراد دارای چک برگشتی

اگر یک شخص دارای چک برگشتی باشد، در سامانه بانک عامل دیگر اجازه صدور برگ چک جدید به او داده نخواهد شد؛ پس صاحبان چک در چک‌های جدید باید حواسشان هم به سقف اعتباری، هم تاریخ سررسید و هم به وضعیت چک‌های صادر شده باشد تا به مشکل برنخورند.

اموااگرهای بعد از صدور چک نباید

مهم این است که هم صادر کننده و هم گیرنده چک بدانند که صرف نوشتن برگ چک و انتقال آن به معنای صدور چک نیست و اگر چک در سامانه بانک ثبت نشده باشد، آن چک پاس نمی‌شود. پس این جا گیرندگان چک با مشکل مواجه می‌شوند؛ زیرا ممکن است صادر کننده چک اطلاعات آن را در سامانه بانک ثبت نکرده باشد؛ به همین دلیل گیرنده چک باید وارد سامانه بانک مد نظر شود تا این سامانه تأیید کند که برگ چک رد و بدل شده، از فرد صادر کننده چک به چه تاریخی و چه مبلغی و بابت چه خدمتی در وجه فرد گیرنده صادر شده است؛ بنابراین تا زمانی که سامانه بانک عامل چک را تأیید نکند، فرد گیرنده چک به عنوان دارنده چک شناخته نخواهد شد. نکته دیگر این که پیش از این برای انتقال چک به فرد دیگری، با یک یا ۲ امضا، چک به فرد دیگری منتقل می‌شد، اما در قانون جدید چنین امکانی وجود ندارد. اگر بخواهید چک را به دیگری منتقل کنید، باید دوباره وارد سامانه بانک عامل شوید و اطلاعات فرد گیرنده نهایی را در سامانه ثبت کنید و در مرحله بعد، فردی که دارنده چک هست وقتی به بانک مراجعه می‌کند، ابتدا بانک وارد سامانه می‌شود و اطلاعات گیرنده نهایی وجه چک و اطلاعات درج شده روی برگ چک را کنترل می‌کند تا ببیند در سامانه صیاد بانک مرکزی، ذی‌نفع واحد چک همان فردی است که چک را به بانک آورده است یا نه؟ اگر این اطلاعات درست بود که چک پاس می‌شود و اگر اسم فرد آورنده چک به بانک در سامانه بانک مرکزی ثبت نشده باشد، بانک نه تنها چک را پاس نمی‌کند که برگشت هم نخواهد زد و براساس قانون و مقررات چک، برگ چک مدنظر چک تلقی نمی‌شود و تنها به مثابه مدرکی است که فرد می‌تواند با مراجعه به دادگاه شکایت مطرح و ادعا

کند از فرد صادر کننده چک طلب داشته، اما چک درست صادر نشده است. در نهایت برگ چکی که دارای مغایرت باشد در نظام بانکی هیچ اعتباری نخواهد داشت و چک تلقی نمی‌شود.

زمان اجرایی شدن قانون

همه زیرساخت‌ها برای اجرا از ۲۲ آذر آماده شده به جز موضوع اعتبارسنجی مشتریان که ممکن است با چندماه وقفه تأخیر اجرایی شود و مراحل دیگر آماده اجراست.

تغییرات بعد از اجرایی شدن قانون

روی دسته چک نوشته می‌شود، این برگ چک بدون ثبت و رجیستر شدن در سامانه صیاد بانک مرکزی اعتبار ندارد و گیرنده چک هم قبل از اطمینان از ثبت اطلاعات چک در سامانه یادشده باید از دریافت آن خودداری کند.

نکات طلایی

صدور چک کاغذی به تنهایی کافی نیست، اطلاعات چک باید در سامانه بانک ثبت شود. با نخستین چک برگشتی، اجازه صدور چک جدید متوقف می‌شود. چک دیجیتال اجباری نیست و دسته چک فیزیکی حذف نمی‌شود. هر شخص دارای سقف اعتباری خواهد بود و تا سقف تعیین شده اجازه صدور چک را دارد.

۳ عامل ترس و احتیاط در بازار سرمایه و نمادهای شاخص ساز

خطر داغ شدن نمادهای کوچک

جواد غیاثی
تحلیل‌گر بورس

برخی امیدوارند که با خرید سهم‌های کوچک در گروه‌های مختلف و سهامداری بتوانند سودهای شیرینی کسب کنند. مثل آنچه در دو سال گذشته از تابستان ۹۷ تا تابستان ۹۹ رخ داد. اما وضعیت بنیادین نمادها نمی‌تواند

پشتیبان چنین رشدی باشد. چنانچه هفته قبل هم تأکید کردیم، نسبت قیمت به درآمد در بسیاری از گروه‌های بزرگ بازار به محدوده ۱۰ تا ۲۰ برگشته اما در گروه‌های کوچک همچنان بسیار بالاست

با رسیدن شاخص کل بورس به ۱/۵ میلیون واحد در هفته گذشته، دو اتفاق متفاوت در بازار سرمایه رخ داد: ۱- نمادهای بزرگ عمدتاً در جاز دند یا منفی شدند و متناسب با آن شاخص کل هم در جاز د ۲- موجی از اقبال به سهم‌های کوچک بازار مشاهده شد که عملاً رنگ شاخص

کوچک ترها سوار بر موج نقدینگی

اما در برابر رشد ۲۵ درصدی شاخص کل طی یک ماه اخیر، شاخص کل هم وزن از محدوده ۴۶۵ هزار واحد به ۴۴۵ هزار واحد رسیده که به معنی رشد ۲۰ درصدی است. در واقع شاخص کل هم وزن مقداری از شاخص کل عقب مانده است. اما در روزهای اخیر نقدینگی که در نمادهای بزرگ باین بست مواجه شده با قدرت در حال تزریق به نمادهای چابک تر بازار است. نمادهایی که البته از نظر بنیادین اصلاً شرایط خوبی ندارند اما فعلاً با موج نقدینگی در مسیر رشد قرار دارند.

کوچک ترها؛ رشد پیوسته یا نوسان گیری تمام عیار

برخی امیدوارند که با خرید سهم‌های کوچک در گروه‌های مختلف و سهامداری بتوانند سودهای شیرینی کسب کنند. مثل آنچه در دو سال گذشته از تابستان ۹۷ تا تابستان ۹۹ رخ داد. اما وضعیت بنیادین نمادها نمی‌تواند پشتیبان چنین رشدی باشد. چنانچه هفته قبل هم تأکید کردیم، نسبت قیمت به درآمد در بسیاری از گروه‌های بزرگ بازار به محدوده ۱۰ تا ۲۰ برگشته اما در گروه‌های کوچک همچنان بسیار بالاست.

رشد قیمت در نمادهای کوچک با این وضعیت بنیادین ضعیف، صرفاً با فشار نقدینگی و هیجان خرید و احتمالاً حمایت تکنیکال ممکن است. اما آیا نقدینگی زخم خورده از مرداد تاکنون توان هدایت این نمادها تا قله‌های بالاتر را دارد؟ به نظر می‌رسد باید در این خصوص با تردید نگرین. به احتمال زیاد همچنان استراتژی بسیاری از بازیگران حقیقی و حقوقی در این نمادها هم نوسان گیری است و با جبران عقب ماندگی هم وزن از شاخص کل در هفته آتی، شاهد متعادل شدن این نمادها هم باشیم.

های کل و هم وزن را متفاوت کرد و گزینه‌های جدیدی را پیش روی سرمایه‌گذاران باز کرد. اما در شرایطی که هنوز حباب قیمتی در بسیاری از گروه‌های کوچک بازار پابرجاست، چرخش نقدینگی به سمت شرکت‌های کوچک چه تبعاتی خواهد داشت؛ ریسک یا بازده شیرین؟

گروه‌های پیشرو بازار کدام‌اند؟

اگر طبق تحلیل فوق تصور کنیم که قرار است کلیت بازار در محدوده ۱/۵ میلیون واحد متعادل شود، از این به بعد کار برای انتخاب سهم و سهامداری آسان نخواهد بود. شناسایی و انتخاب گروه‌های پیشرو در این شرایط کمک زیادی به سودده شدن سرمایه‌گذاری خواهد کرد. علاوه بر آن شناسایی و انتخاب سهم‌هایی که ز بر قیمت معامله می‌شوند و سهم‌های دارای حمایت قوی یا انتظار سودسازی مناسب می‌تواند سبب سرمایه‌گذاری شما را بهبود ببخشد. در این خصوص همان طور که قبلاً اشاره شد، در کنار برخی تک سهم‌های گروه‌های صادرات محور، گروه بانکی و خودرویی با نگاه مثبت معامله می‌شوند. گروه بانکی علاوه بر بهبود در وضعیت عملیاتی و سودسازی از منظر تخفیف احتمالی تحریم‌ها هم با خوش بینی تحلیل می‌شود. دارایکم، صندوق حاوی چندین نماد بانک و بیمه‌ای که حدود ۲۳ درصد ز بر قیمت معامله می‌شود مورد توجه برخی قرار گرفته است و اخیراً انتقادات تندی نسبت به دولت در خصوص این نماد و عدم حمایت از آن با وجود ارزش ذاتی بسیار بالا، مطرح شده است. علاوه بر آن، در گروه‌های کوچک بازار آن‌هایی که از حذف احتمالی ارز ۴۲۰۰ تومانی سود می‌برند (مثل دارویی‌ها و برخی غذایی‌ها) نیز در باید در فهرست رصد قرار بگیرند. چنانچه دارویی‌ها در روزهای اخیر سبز پوش بودند.

خلاصه این که حواستان باشد به امید رشد افسار گسیخته و یکپارچه نمادهای کوچک در شرایطی مثل وضعیت مردامه گرفتار نشوید. بلکه سعی کنید نمادی بخرید که یک یا چند دلیل قوی (تکنیکال، بنیادین یا ...) برای رشد آن دارید.